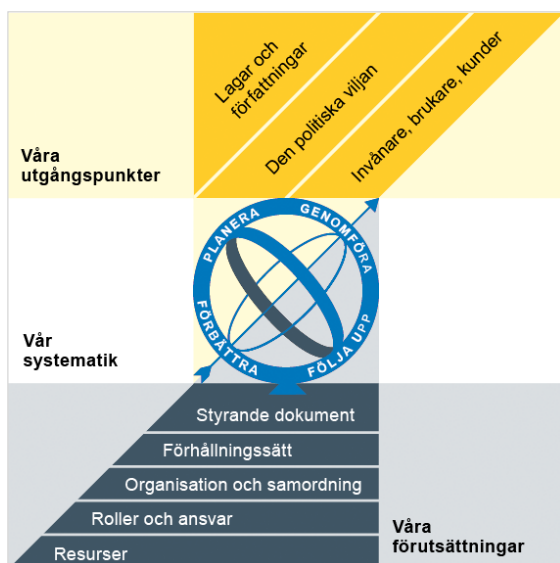

Socialförvaltningarnas rutin för underrättelse vid antagande om felaktig utbetalning från annan myndighet

Reglerande styrande dokument

Policy
Riktlinje
Regel
Anvisning
► **Rutin**
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Socialförvaltningarnas rutin för underrättelse vid antagande om felaktig utbetalning från annan myndighet

Beslutad av: Avdelningschefsnätverket vuxen och försörjningsstöd Avdelningschefsnätverket Barn och unga	Gäller för: Socialförvaltningarna med ansvar för Individ- och familjeomsorg	Diarienummer: 260323	Datum och paragraf för beslutet: 211216
Dokumentsort: Rutin	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad: 260323	Dokumentansvarig: Processledare enheten för kvalitet

Stöddokument:

Blankettsmall vid underrättelse till berörda myndigheter för underrättelser enligt lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

Blankett med kontaktuppgifter till berörda myndigheter för underrättelser enligt lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna rutin	3
Vem omfattas av rutin	3
Bakgrund	3
Koppling till andra styrande dokument	4
Stödjande dokument	4
Övrig vägledning	4
Rutin	5
När ska underrättelse ske	5
Ramar för underrättelsen	5
Undantag från underrättelse	6
Hur överlämnas en underrättelse	6
Hur dokumenteras underrättelsen till annan myndighet	6
Vad händer om berörd myndighet begär fler uppgifter	6

Inledning

Syftet med denna rutin

Syftet med rutinen är att socialförvaltningarna ska ha en gemensam hantering av underrättelse till annan myndighet vid antagande om felaktig utbetalning.

Rutinen syftar även till att underlätta handläggningen av dessa ärenden samt bidra till en ökad likabehandling.

Vem omfattas av rutin

Denna rutin gäller tills vidare för socialförvaltningarna med ansvar för Individ- och familjeomsorg.

Bakgrund

I januari 2020 började ändringarna gälla i lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet (2008:206). Denna lag har tidigare inte omfattat kommuner och därmed inte heller socialtjänsten.

Förändringen i lagstiftningen innebär att kommunen enligt 3 § är skyldig att underrätta beslutande myndighet om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån eller ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut felaktigt eller med för högt belopp.

Underrättelseskyldighet är tvingande och den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL är tillämplig i dessa situationer. Sekretessen enligt OSL bryts därmed på grund av underrättelseskyldigheten

Även bidragsbrottslagens (2007:612) tillämpningsområde har utvidgats till att även omfatta ekonomiskt stöd från kommunen som avser en enskild person, men som betalas ut till någon annan än den enskilde. Denna rutin behandlar inte anmälan om bidragsbrott.

Observera att det sedan 1 december 2025 finns en ny sekretessbrytande bestämmelse i 10 kap. 15 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Bestämmelsen möjliggör uppgiftslämnande i ytterligare situationer än vad ovanstående underrättelseskyldighet ger. Vilket även kan innefatta utlämnande av kompletterande uppgifter efter begäran från annan myndighet.

Den sekretessbrytande bestämmelsen är framåtblickande och syftar till att förebygga och förhindra att felaktiga utbetalningar eller andra former av fusk och överträdelser sker.

Berörda myndigheter

Underrättelseskyldigheten enligt lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet (2008:206) avser bidrag eller ersättningar för personligt ändamål som enligt lag eller förordning beslutas av:

- Migrationsverket
- Försäkringskassan
- Pensionsmyndigheten
- Kronofogdemyndigheten
- Centrala studiestödsnämnden
- Arbetsförmedlingen
- Arbetslöshetskassorna
- Myndighet inom kommunen

Observera att andra myndigheter såsom exempelvis Skatteverket innefattas gällande bestämmelsen 10 kap 15 a OSL.

Koppling till andra styrande dokument

Styrande dokument	Koppling till denna rutin
Respektive förvaltnings delegationsordning	Anger delegation avseende beslut om underrättelse till annan myndighet.

Stödjande dokument

- Blankett underrättelse till annan myndighet om felaktig utbetalning
- Kontaktuppgifter till berörda myndigheter för underrättelser enligt lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

Övrig vägledning

[Lag \(2008:206\) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen](#)

Rutin

När ska underrättelse ske

I 3 § Lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystem (2008:206) anges följande;

”Om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp, ska underrättelse om detta lämnas till den myndighet eller organisation som har fattat beslutet.”

Ovanstående skyldighet omfattar såväl fall där det finns anledning att anta att en förmån har beslutats eller betalats ut med ett för högt belopp som fall där det finns anledning att anta att förmånen inte alls skulle ha utgått. Rekvisitet ”om det finns anledning att anta” innebär att tröskeln för underrättelseskyldighet är lågt satt.

Antaganden om **kommande** felaktiga beslut eller utbetalningar omfattas däremot **inte** av underrättelseskyldighet. Observera att möjlighet kan finnas att åberopa 10 kap 15 a § i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) vid situationer som avser kommande felaktiga utbetalningar.

Antagandet kommer i normalfallet att grunda sig på omständigheter som myndigheten i sin verksamhet har fått tillgång till vid handläggningen av ett eget ärende. Det kan dock inte uteslutas att innehållet i tips från allmänheten någon gång kan vara av sådan tyngd att det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån har beslutats eller betalats ut felaktigt.

Ovanstående innebär att om en handläggare vid socialtjänsten i sitt arbete uppmärksammar att en annan myndighet eventuellt betalat ut ekonomisk förmån felaktigt, så ska den aktuella myndigheten underrättas om detta. Det är sedan upp till den berörda myndigheten att utreda om en felaktig utbetalning faktiskt har skett.

Ramar för underrättelsen

Den som upptäcker eller antar att en felaktighet utbetalning utgått från annan myndighet är den som handlägger underrättelsen. Vem som är behörig att fatta beslut om underrättelsen anges i respektive förvaltnings delegationsordning. Underrättelsen sker till den myndigheten som **fattat beslutet** om förmånen.

Enligt 4 § lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet ska det av underrättelsen framgå vilka omständigheter som ligger till grund för antagandet att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp.

Av underrättelsen ska det framgå att underrättelse sker med stöd av lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet. Utifrån information i det enskilda ärendet kan underrättelsen innehålla uppgifter om:

- Vilken typ av ersättning som eventuellt betalats ut felaktigt.
- Varför du tror att en felaktig utbetalning har skett.
- Hur länge ersättningen kan ha betalats ut felaktigt.

Undantag från underrättelse

Enligt 3 § andra stycket lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet föreligger inte underrättelseskyldighet om det finns särskilda skäl.

Som särskilda skäl avses till exempel om den myndighet eller organisation som har fattat beslutet redan känner till felaktigheten eller om det är fråga om ett antagande om ett ensstaka fel avseende ett försumbart belopp. Restriktivitet ska iakttagas vid bedömningen av om särskilda skäl föreligger. Omständigheter som har att göra med en myndighets eller organisations arbetssituation, till exempel ärendehanteringar och/eller att skyldigheten kan vara resurskrävande kan aldrig utgöra särskilda skäl (SOU 2018:14, s 81.),

Hur överlämnas en underrättelse

Det finns inget lagmässigt formkrav för hur underrättelse till annan myndighet ska ske vilket innebär att den kan ske såväl skriftligt som muntligt. Då underlag för underrättelsen ska förvaras hos förvaltningen ska underrättelsen dokumenteras även om den skett muntligt. Blankettsmall för skriftlig underrättelse finns som stöddokument.

Försäkringskassan har en e-tjänst för att lämna in tips om felaktiga utbetalningar. Den hittar du HÄR.

Hur dokumenteras underrättelsen till annan myndighet

Oavsett hur underrättelsen har lämnats till den andra myndigheten är det att betrakta som ett beslut och utifrån detta behöver underrättelsen finnas förvarat i myndighetens diarium.

I de fall underrättelse till annan myndighet bedöms vara en händelse av vikt för handläggningen av det aktuella ärendet i förvaltningen ska detta dokumenteras genom en journalanteckning i personakten.

Vid utlämnande av uppgifter med stöd av 10 kap 15 a § i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska dokumentation ske enligt samma principer.

Vad händer om berörd myndighet begär fler uppgifter

Om den myndighet som har mottagit en underrättelse kontaktar socialtjänsten och begär att få ta del av ytterligare uppgifter behöver socialtjänsten vid varje sådan begäran göra en egen sekretessprövning för att avgöra om de efterfrågade handlingarna eller uppgifterna kan lämnas ut med stöd av 3 § lagen om underrättelseskyldighet, 10 kap. 28 § OSL eller

med stöd av någon annan sekretessbrytande bestämmelse såsom exempelvis 10 kap 15 a i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).